

Kapital været større, undertiden mindre; men saa Meget er indlysende, at fra det Dieblis en saadan Sum er tilveiebragt, bør den opføres paa Jernbanefontoen med sin tilsvarende Rente, og, forsaavidt altsaa ikke Udbyttet af Jernbanerne formaar at dække denne, vil den derved i disse Anlæg stikkende Kapital bestandig blive større og større, og det kan jo gjerne være, at der kan gaa endnu nogle Aar, inden den fuldstændige Forrentning vil komme til at indtræde; og hvis der hengaar en Række af Aar, ville ganske sikkert de Millioner, der i sin Tid have været benyttede til Bygningen, kun udgjøre en Del og maaske i sin Tid ikke engang den overvejende Del af den Sum, hvori selve Aktivet vil staa os. Det vilde derfor være særdeles heldigt, om man ved Siden af de andre Oplysninger, der gives, ogsaa kunde tilveiebringe saadanne Oplysninger, Noget, som naturligvis et privat Selskab, der byggede en Jernbane, ikke vilde undlade at gøre for sit Vedkommende. — Men hvoreledes det nu end forholder sig med Jernbaneudgifterne, og hvor villige end maaske Enkelte kunne være til at finde det i og for sig aldeles naturligt og aldeles rigtigt at betragte disse Udgifter under sammt Synspunkt som de øvrige Udgifter, der ere opførte i Paragrafen, saa er der dog enkelte Poster, der have indsnæget sig, om hvilke jeg tør antage, at en tilsvarende stærk Tro neppe vil kunne findes hos Noget. Naar der saaledes i § 26. II. n. staar: „Til Anskaffelse af en Dampmuddermaskine til Brug i Einffjorden“, og der i de paafølgende Poster o. og p. — ja, med Hensyn til q. kunde der maaske være Tvivl — staar opført: „Til den i Lov af 8de Marts 1856 angaaende Anlæg af en Kanal til Lettelse af Sellaafsen forbi Grundene ved Løgstør, § 4, omhandlede Reserverfond“ og „til Udgifter i Anledning af den i Lov af 21de Januar 1871 omhandlede Omordning af Færgeforholdene ved Sallingssund og Bilsund“, tror jeg dog, at dette neppe vil kunne betragtes som hørende under nærværende Paragraf. Til Slutning kommer „q. Til nye Telegrafanlæg“. Der er Spørgsmaalet, som sagt, noget mere tvivlsomt; men jeg antager dog, at der neppe er nogen større Grund til at sætte en saadan

Udgift til nye Telegrafanlæg ind her, end der vilde være til f. Ex. at sætte Udgiften til nye Rjelder i et Postdampskib eller andre lignende Udgifter ind paa denne Maade. Der er altsaa, mener jeg, med Hensyn til selve Indholdet, med Hensyn til, hvad man har troet at kunne opføre under § 26, ikke saa Betænkeligheder, som kunne reises mod denne Paragraf.

Foruden den store gennemgribende Forandring i Budgettets Form, der saaledes gaar ud paa at ville sondre imellem de virkelige Budgetindtægter og Formueomsætningerne, er der paa mangfoldige andre Poster truffet mer eller mindre hensigtsmæssige Forandringer, hvoraf nogle ganske sikkert ere meget lidet indgribende, men dog alle have den Mislighed, som jeg har tilladt mig at henlede Opmærksomheden paa, at de gjøre enhver Sammenligning mellem vore fremtidige Budgetter, forsaavidt denne Form skulde bibeholdes, og de hidtidige overmaade vanskelig. Man har saaledes begyndt med at ville gennemføre en af disse Indlingsideer, som i lang Tid have havt afskillige Forvarere, nemlig at faae Brutto-systemet frem i Stedet for det Netto-system, der paa flere Poster tidligere var tagttaget. Jeg maa nu gjøre opmærksom paa, at hvad enten man vil bruge det ene eller det andet System, vil man i og for sig altid komme til Misligheder, altid komme til Fremstillinger, som maa stiges i og for sig at være unaturlige. Det tror jeg man med Sikkerhed kan sige, nemlig at ethvert nogenlunde fornuftigt affattet Budget hverken udelukkende kan holde sig til det ene eller til det andet af disse Systemer, men allermindst udelukkende til Brutto-systemet. Det vilde være det, som kunde fremkalde størst Forvirring, hvis man vilde forsøge paa hensynsløst at gennemføre det. Foruden ved et Par mindre vigtige Poster, hvorved der kun kan fremstaa mindre Misligheder, saaledes ved Bygningsafgiften, har man i Paragrafen om de indirekte Afgifter udtaget en Sum, som tidligere altid har havt sin Plads der. Det er ved Tolden, og det er en meget betydelig Forandring. Hele Udgiften ved Toldopkrævningen er ført over paa Stantsministeriets Budget, og det har den væsentlige Indflydelse, at man nu paa en Gang